

У НАШАЙ СТАЛІЦЫ

ЛЕКЦЫ І ДАКЛАДЫ

Звыш 700 лекцыяў і дакладаў прачыталі ў агітпунктах і клубах Мінска лектары гарадскога аддзялення Таварыства па распаўсюджванню палітычных і навуковых ведаў. Тэматыка лекцыяў шырокая — «XXII з'езд КПСС — з'езд будаўнікоў камунізму», «Савецкая выбарчая сістэма — самая дэмакратычная ў свеце», «Аб міжнародным становішчы». Лекцыі чыталі дацэнт І. Вятроў, кандыдат юрыдычных навук В. Матусевіч, афіцэр М. Дунаў, Г. Жуковіч і інш.

НА СЦЭНЕ ТЭАТРАУ І РАБОЧЫХ КЛУБАУ

Тэатральныя калектывы сталіцы за апошні час далі звыш сарака спектакляў і канцэртаў для выбаршчыкаў горада. Выступленні праходзілі на сценах тэатраў, у палацах культуры, рабочых клубах. Так, наядуна артысты Тэатра оперы і балета запрасілі да сябе выбаршчыкаў і паказалі ім спектаклі «Дэман» і «Фауст».

Артысты Тэатра юнага глядача пабылі на выбарчым участку, які знаходзіцца ў будынку Белгидрапрэкта, і далі там вялікі канцэрт. Некаторыя выязныя спектаклі для сельскіх выбаршчыкаў паставіў калектыв Дзяржаўнага тэатра імя М. Горькага. У рабочых клубах сталіцы далі канцэрты артысты эстрады, філармоніі, аркестра Беларускай ваеннай аргруі.

НОВЫЯ САМАДЗЕЙНЫЯ КАЛЕКТЫВЫ

У дні падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Савет СССР значна актывізавалі работу гурткі мастацкай самадзейнасці сталіцы. Побач з існуючымі калектывамі, ствараюцца новыя, у якіх жадаюць удзельнічаць аматары песень, танцаў, драмы. Днямі на рысорным заводзе быў створаны духавы аркестр. На швейнай фабрыцы № 2 праца большасць дзяўчат. Многія з іх добра спяваюць. Наядуна тут пачаў працаваць харавы ка-

лектыв, у якім удзельнічае 50 чалавек. У і-й дзятчэй палкініцы створаны драматычны калектыв. Камплект духавых інструментаў набылі маладыя рабочыя хлебазавода № 1.

Рэпертуар самадзейных калектываў разнастайны. У ім сучасныя песні беларускіх і рускіх кампазітараў, народныя танцы, аднактовныя п'есы.

ПІСЬМЕННІКІ І МУЗЫКАНТЫ У ВЫБАРШЧЫКАУ

На вечар, які адбыўся наядуна на агітпункце № 17 г. Мінска, прыйшлі пісьменнікі Г. Бураўкін, А. Міронаў, А. Лойка, Н. Плевіч, Ю. Свірка, кампазітар Ул. Алоўнікаў. Яны расказалі прысутным аб сваёй творчасці, прачыталі новыя вершы.

Студэнты музычнага вучылішча выканалі творы Ул. Алоўнікава «Песню абаронцаў Брэсцкай крэпасці», «Песню аб Мінску», «Лясную песню» і інш.

НА СТЭНДАХ ВЫСТАУКІ

Выстаўка «Вобраз камуніста ў савецкай мастацкай літаратуры» экспануецца ў Дзяржаўнай бібліятэцы імя Ул. І. Леніна. Тут прадстаўлена шмат твораў аб Ул. І. Леніне — нарысы, артыкулы, успаміны, зборнік п'ес «Рэвалюцыя, партыя, Ленін», апавесць І. Нечваладова і Л. Развіцкі «Юнацтва Леніна», паэма Ул. Маякоўскага «Уладзімір Ільіч Ленін».

На выстаўцы экспануюцца кнігі аб Ф. Дзяржынскім, Г. Арджанікідзе, С. Кіраве, творы савецкіх пісьменнікаў — «Маці» М. Горькага, «Як гартавалася сталь» М. Астроўскага, «Апошні з Удэге» А. Фадзеева, «Узнятая цаліна» і «Ціхі Дон» М. Шалова, «Аповесць аб сапраўдным чалавеку» Б. Палавоя, «Мінскі напрамак» І. Мелеха, «Векапомныя дні» М. Лынькова, «Крыжніцы» І. Шамякіна і інш.

Для Марыны Гушчы і Каці Доўнар годныя словы Уладзіміра Маякоўскага — «Я — грамадзянін Савецкага Саюза — напоўнены асаблівым зместам. У маёй душы, дзякуючы ўпершыню аддадзеным сваёй голас за лепшых сыноў і дачок нашага народа — кандыдатаў у дэпутаты — вышэйшага органа нашай Радзімы. Радзіма! Яна шырока адкрыла дзверы ў вялікае і прыгожае жыццё, здзейсніла іх запавятай мары: Марына і Каця вучацца на першым курсе акцёрскага факультэта Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута. Восем чаму з такім хваляваннем і радасцю зайшлі яны сёння на агітпункт. Дзяўчаты задалены: Іх прозвішчы ёсць у спісу выбаршчыкаў. Фота Ул. КРУНА.

ПРАЛЕТАРЫН УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Літаратура і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАУ БССР

№ 22 (1659)

Пятніца, 16 сакавіка 1962 года

Цана 4 кап.

АДЗІНСТВА

Пасляз'езда — дзень выбараў у Вярхоўны Савет СССР.

Народ называе гэты дзень святам савецкай дэмакратыі, сваім святам.

Мы сустракаем гэты дзень на рубяжах слаўнай сямгодкі, сустракаем выдатныя справы. Такія ўжо наша цудоўная традыцыя — рытуальны да выбараў, памянаць працоўныя песпесі, дэманстраваць сваё адзінаства, сваю згуртаванасць вакол Камуністычнай партыі.

У гэты дзень па ўсёй краіне праходзяць сустрэчы выбаршчыкаў са сваімі кандыдатамі ў дэпутаты — кіраўнікамі Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада, перадачымі рабочымі і калгаснікамі, дзясямі навукі і культуры. Сэрдэчнасць і незвычайны ўздых пануюць на гэтых сустрэчах. Выбаршчыкі і кандыдаты ў дэпутаты цёпла і ўзнесла гавораць аб роднай першай, аб вялікіх дасягненнях Савецкай краіны, падводзяць вынікі праведзенай работы, падзяляючы ўскрываючы недахопы, абмяркоўваючы аб далейшых песпехах у развіцці эканомікі. Уся ўвага савецкіх людзей скіравана на ажыццяўленне гістарычных рашэнняў XXII з'езда КПСС і новай Праграмы партыі.

Наперадзе ў нас — светлая, радасная будучыня. Імя ёй — камунізм.

Камунізм нельга пабудавць без магучай, пераможчай прамісловасці. Камунізм немагчымы і без высокаразвітай сельскай гаспадаркі. І наша партыя рупліва і разумна накіроўвае намаганні савецкіх людзей на вырашэнне неадкладных задач. Пленум ЦК КПСС, які адбыўся дзямі, абмеркаваў і аднадушна адобрыў да-

клад таварыша М. С. Хрушчова «Сучасны этап камуністычнага будаўніцтва і задачы партыі на пераходзім кіраўніцтва сельскай гаспадаркі». Пленум адзначыў бяспрэчныя песпехі сельскай гаспадаркі, аднак тэмпы яе развіцця ўсё яшчэ адстаюць ад тэмпаў росту прамісловасці і не адпавядаюць узроўню патрэбнасцяў насельніцтва.

Справа ўсёй партыі, усяго народа — дабіцца магучага ўздыму сельскай гаспадаркі. — гаворыцца ў Заўважэнні ЦК КПСС да працоўных краіны, прынятым на савецкім Пленуме ЦК партыі. Савецкі народ мае ўсе магчымасці для таго, каб сёння і ў бліжэйшыя гады дабіцца рэзкага павелічэння вытворчасці прадуктаў сельскай гаспадаркі, поўнасцю задавальняць попыт насельніцтва на іх.

Перад савецкім народам стаіць вялікая задача — за кароткі гістарычны тэрмін стварыць матэрыяльна-тэхнічную базу камунізму. Гэта задача будзе вырашана Заручкай таму з'яўляецца неабходным працоўны і палітычны ўдзел рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі, мудрае кіраўніцтва роднай партыі, непорушная дружба нашай вялікай сям'і народаў. Праграму пабудовы камунізму ўсе савецкія людзі ўспрымаюць, як сваю кроўную справу.

За гэтую праграму яны будуць галасавалі сэрцам і розумам 18 сакавіка. Дзень выбараў у Вярхоўны Савет СССР з'явіцца яркай дэманстрацыяй адзінаства савецкага народа, яго вернасці камуністычным ідэалам.

ПЕСНЯЙ — ДА СЭРЦА,

Сапраўды вялікая і неацнімая роля музычнага мастацтва ў жыцці нашай краіны, дзе народ з усім запалам і энергіяй, з надзвычайным уздымам пачаў ажыццяўляць праграму пабудовы камунізму — самага перадавога, самага справядлівага чалавечага грамадства на зямлі. Музыка, з яе прыгожасцю і разнастайнасцю вобразу, мелодыі і рытму, можа з асаблівай сілай, эмацыянальна ўздзейнічаць на слухачоў, натхніць людзкія душы, памагчы выхоўваць новага, крышталіста чыстага і адухоўленага чалавеча камуністычнага з'яўра.

Сёння ў Мінску адраўваецца IV з'езд кампазітараў Савецкай Беларусі, які павінен падвесці вынікі работы тэатра саюза за справядлівыя і абмеркаваць задачы і праблемы, звязаныя з далейшым развіццём беларускай музычнага мастацтва ў адпаведнасці з новай Праграмай нашай партыі.

З якімі ж здобіткамі прыходзіць кампазітарская арганізацыя да свайго чарговага з'езда, што новага, яркага і значнага з'явілася ў Беларускай музыцы за апошнія 2—3 гады?

На жаль, яшчэ не ва ўсіх жанрах. Іх пераважае больш за ўсё захапленне работай у галіне сімфанічнага жанра і мала цікавіць стварэнне новых сучасных опер і балетаў. Пастаўленыя мінскім тэатрам два арыянальныя музычныя-сцэнічныя творы аб сучаснасці — гэта, вядома, недастаткова.

Адбыліся некаторыя зрухі ў стварэнні рэпертуара Дзяржаўнага народнага аркестра БССР. Але што дзіцячыя такія масавыя жанры, як песня, творы для харавых прафесіянальных і самадзейных калектываў, то яны яшчэ прыкметна адстаюць. Праўда, у параўнанні з мінулымі гадамі песня цвёрда пішацца больш, але срод іх амаль няма такіх, якія б адразу па-любіліся масам слухачоў, шырока ўвайшлі ў быт народа. У большасці песні, якія былі напісаны за апошні час беларускімі аўтарамі для харавога ці сольнага выканання, недастаткова яркія і мела прыкметныя як па мелодыі, так і па тэксце.

Яшчэ мала створана беларускіх твораў для шматлікіх духавых аркестраў, для дзятчэй і юнацтва. Зусім недаравальна, што нашы кампазітары забываюць аб чужай дзятчэй аўдыторыі.

Пра ўсё гэта трэба сур'ёзна, падэлавоу пагаварыць на з'ездзе. Трэба ўсебакова разабрацца ў прычынах, якія перашкаджаюць пспяхавому развіццю музычных жанраў, абмеркаваць творчыя і арганізацыйныя пытанні ўнутры-саюзнага жыцця.

РАШЭННІ XXII З'ЕЗДА ПАРТЫ ДАЛЯЦІ В УСЕ САМЫЯ ДАЛІКА КУТКІ НАШАЙ КРАІНЫ, ЗАКРАНУЛІ УСЕ ГАЛІНЫ НАШАГА ЖЫЦЦЯ: ЭКАНОМІКУ, ПАЛІТЫКУ, НАУКУ, ЛІТАРАТУРУ.

Пленум ЦК КПСС, які адбыўся гэтымі днямі ў Маскве, разгледзіў пытанні, звязаныя з сельскай гаспадаркай. Жыццё патрабуе, каб вытворчасць прадуктаў сельскай гаспадаркі ў бліжэйшы час павялічыць у два-тры разы. Для гэтага трэба палепшыць кіраўніцтва сельскай гаспадаркай, узяць узор на жывёлагадоўлі, павялічыць ураджайнасць палёў, ліквідаваць шкодныя вынікі травяной сістэмы, якая нанесла

нам такую вялікую шкоду. Культываць трэба развіццё сельскай гаспадаркі, станавіцца на дарозе прарэсу. Травяной сістэмай нельга абмежаваць свае погляды іншым. Таго, хто выступаў супраць, абавязвалі, нібы ён выступае супраць народа. М. С. Хрушчоў прывёў прыклад, які распаўсюліўся травяной сістэмай са сваімі праўнікамі. Як далёка гэта ад сапраўднай навукі, у якой на першым месцы павінен быць вера фактам і аргументам, а не думам аўтарытэта!

ПУЛЬС ЧАСУ

Нам, маладым пісьменнікам, радасна бачыць аднаўленне лепшых норм жыцця ў нашай краіне, назіраць, як на вачах абнаўляецца наша зямля. Мы самі павіны быць гарачымі ўдзельнікамі гэтых падзей, памагаць, падказваць, запальваць у людзях надзею, клікаць наперад. Мы павіны больш па-трабаваўна ставіцца да сябе і да сваіх твораў, базлігасна адкідаць фальш і алілуйшчыну. Трэба паказаць жыццё ў развіцці, у барацьбе з усімі яго супярэчнасцямі. Пісьменнікі

праглядзелі, напрыклад, той факт, што МТС прыйшлі ў супярэчнасць з жыццём і павіны былі наступіць месца новым формам. І ці не глядзелі мы, пісьменнікі, праз пальцы на апуханую і прыпсычыкаў, якіх было многа навокол нас? А хто па-сапраўднаму смела паказаў старшыню пакаці-гарошка, які разваліў адзін калгас, другі і нават трэці, а пасля ішоў «на вучобу» або зусім уцякаў у горад?

І ці не рана мы павялі гаворку аб тым, што пара калгасна адмовіцца ад свайго прысуджанага ўдзела і ад каровы? Да гэтага трэба, безумоўна, імкнуцца, але пачынаць трэба не з каровы. Трэба ўзяць вагу калгаснага прадаўца, даназаць фактам, што карова ці соткі для калгасніка лішні клопат.

Задача пісьменнікаў — больш чула, больш прычыпова падытоцца да ўсіх пытанняў, якія датычаць калгаснага жыцця. Разумны старшыня, важкі прадавец, гнуткі формы кіраўніцтва, сувязь з навукай, новая тэхніка — усё гэта павіна зрабіць сваю справу, павіна ўзяць нашу сельскую гаспадарку на новую вышыню.

Нам трэба яшчэ мацней звязацца з вёскай, быць там не гасцямі, а сваімі людзьмі, каб у любы час калгаснік мог звярнуцца да пісьменніка за парадамі, з просьбай і каб ён мог спадзявацца, што адкаж будзе станоўчы. Трэба, каб пісьменнік прыслухоўваўся да кожнай скаргі калгасніка, да кожнай яго крытычнай заўвагі, ведаў, чым жыве і аб чым думае хлеббароб. І тады яго творы будуць напоўнены пульсам часу, будуць сучасныя і патрэбныя чытачу, як вада, як паветра.

Ваўнічы, наступальны дух, барацьба за маральныя прыныцы камунізму, барацьба за дабрабыт чалавеча наогул — вось што павіна гукаць сёння ў нашых творах. Мы абавязаны быць актыўнымі ўдзельнікамі гэтай барацьбы, інакш мы не апраўдаем тых надзей, якія ўскладае на нас партыя.

УЛ. ДАМАШЭВІЧ.

Усіх савецкіх людзей сёння адноўвае хваляюць і натхняюць рашэнні савецкага Пленума ЦК КПСС. Мастак Я. Красоўскі працуе над карцінай з жыцця работнікаў сельскай гаспадаркі. Наш карэспандэнт застаў яго на ферме калгаса імя Гастэлы Мінскага раёна. Змест інтэр'ю ён зрабіў фата. І мы можам меркаваць аб творчых планах мастака.

СЭРЦАМ — ДА РАДЗІМЫ

расказаць аб падзеях нашай рэчаіснасці, кампазітар не можа кірыцца аднымі традыцыйнымі формамі і вядомымі мелодычнымі зваротамі, ён павінен шукаць новыя сродкі выразнасці, быць па-сапраўднаму патрабаваўным да сябе. Гэта, вядома, не значыць, што ў лагоні за неаветарствам мы можам пагарджаць музыкальнымі традыцыямі мінулага. Выдатны савецкі кампазітар Д. Шостаковіч заклікае: «Трэба шукаць сродкі выжывлення, якія былі б больш яркімі, больш уражальнымі, чым старыя, трэба эксперыментаваць, не абрываючыся адж жыцця, шукаць больш кароткі шлях да сэрца народа».

Пытанні майстэрства і прафесіянальнага узровеньсці кожнага музыканта, пытанні падрыхтоўкі і ідэянага выхавання маладых кампазітараў і музыкантаў таксама павіны стаць у цэнтры ўвагі работніц з'езда, які сама актуальны і надзвычайны. Кампазітарская арганізацыя рэспублікі вельмі малапапулярна. Гэта таму, што Беларуска кансерваторыя мала яшчэ рыхтуе кампазітарскіх і музычных вучылішчаў рэспублікі ёсць спецыяльны кампазітарскія і тэарэтычныя аддзяленні.

У нас не хапае кваліфікаваных

педагогаў-музыкантаў, няма вопытных лектараў для прывядзення шырокай музыка-адукацыйнай работы са слухачамі народных універсітэтаў культуры.

А хіба можа задаволены стан музычнай крытыкі? Яна ў большасці сваёй паярхоўная, рагістаратарская, ілюстрацыйная. Да гэтага часу нашы музыкантаўцы не стварылі значных прац па розных пытаннях Беларускай савецкай музыкі, а задавальняюцца невялікімі апісальнымі брэшуркамі.

Нарэшце, на з'ездзе трэба павесці шырокую, канкрэтную размову аб прапагандае твораў Беларускай музыцы ў гэтай рэспубліцы, так і за межамі. Калі на радыё Беларускай музыцы прадстаўляюцца «злабныя вуліцы», то ў філармоніі да яе часам ставіцца насцёржана. Неабходна дабіцца такога становішча, каб Беларуска сімфонія, пэзы, уварцы, інструментальныя канцэрты змялі прывадзіць месца ў праграмах Дзяржаўнага сімфанічнага аркестра БССР.

рэспубліках. Проста мы яшчэ не навучыліся па-сапраўднаму папулярызаваць свае нацыянальныя духоўныя багаці. Выконвалі ж летас у Львове на ініцыятыўе мясцовай філармоніі сімфанічнае сюіта Ул. Алоўнікава «Песні міру» і сімфанічнае сюіта Г. Вагнера, якія ўкраінскія слухачы прынялі цёпла і з цікавасцю.

Трэба сказаць, што і самі кампазітары недастаткова яшчэ прыкладаюць намаганняў да таго, каб іх магла шырыць прапагандаваць сваю творчасць. Можна, напрыклад, тых ж сямья камерныя канцэрты, якія дзяржа, ужо больш як паўгода не праводзіцца ў памяшканні саюза, арганізуюць на ўзаводзе, ва ўніверсітэце або ў політэхнічным інстытуце, з наступным абмеркаваннем музычных твораў. Гэта бяспрэчна прынес карысць як аматарам, так і творцам музыкі.

Вялікія і адказныя задачы прадстаўляе абмеркаваць і вырашыць дэлегатам з'езда. Партыя і ўрад бачаць у кампазітарах сваіх бліжэйшых памочнікаў у ідэйным і эстэтычным выхаванні моладзі, у стварэнні агульнанароднай, агульначалавечай культуры камуністычнага грамадства. Чыская народная прымаўка гаворыць: «Песняй — да сэрца, сэрцам — да радзімы». Дык давайце ж пісаць такія песні, такую музыку, якая літаральна будзе запальваць сэрцы людзей, клікаць іх на працоўны падвiгi ў славу любімай Айчыны, памагаць будаваць камунізм!

НОВЫЯ ФІЛЬМЫ БЕЛАРУСКАЙ СТУДЫІ

Удзельчыні, за выключай, шуміць заўважана назахістанская пшаніца. Маладыя чалінікі гатовы да ўборкі новага ўраджаю. Запалены чыны толькі дзед Максім. Яго камбайн вайшоў са строю. Яму не давядзецца разам з атрадам маладых механізатараў вывесці свой стапавы каравел на шырокіх прасторах. Хваляюцца бязмежныя мора спелага жалоса. У тонкай, задушаўнай мелодыі ўгадваюцца матывы Беларускай народнай песні. Тры намасольныя адраўляюцца ў далёкія начы паход, каб дапамагчы старою камбайнеру. Так пачынаецца адна з пяці карцін, якія будуць пастанавлены ў гэтым годзе кінастудыяй «Беларусьфільм». У гэтым фільме названы «Апошні хлеб», расказваецца аб будучы беларускіх камсамольцаў, якіх працягваю на чаліне. Аўтар сцэнарыя В. Трумін. Ставіць карціну Б. Сіпаляў.

Сцэнарысты М. Матукоўскі і А. Каплінін у сваім творы «Запалены чыны» раскрылі адуку іду з геранічных старонак барацьбы Беларускага народа супраць фашысцкіх законнікаў у гды Вялікай Айчыннай вайны. У аснову фільма пакладзены падзеі, якія мелі месца на стаяцы Обаль. Падарункі дзевяці рытуе рэжысёр Л. Голуб. Да аборзда глянэрнай арганізацыі імя Ул. І. Леніна ён залучыў здымкі фільма «Вуліца маладога сына».

«Лялічаны камедый» так называецца фільм над стварэннем якога працуе рэжысёр В. Бычкова. У фільме будуць здымацца не толькі артысты, але і лянцы. Так пачынаецца здымаццё п'есы Беларускага драматурга А. Макавіна «Ляўноўка на арбіце». Кінакарціна будзе называцца «Рагата».

Вялікія планы ў студыі на будучае. Рэжысёр В. Вінагралў разам з пісьменнікам А. Курарам працягваюць здымаць пераважаным геранічнай дачцы Беларускага народа В. Харужай, а рэжысёр Р. Вінагралў і пісьменнік В. Бычкова над дэманіем «Трацячая раяета», будзе зранізаваны татсама раман І. Шамякіна «Крыжніцы».

Дваццаць трэці народны Калегія Міністэрства культуры БССР прысвоіла званне Народнага тэатра тэатральнаму калектыву Краснапольскага раёна Калгасна Дома культуры. Гэта дваццаць трэці Народны тэатр у рэспубліцы. У рэпертуары самадзейных артыстаў п'есы «Не верце цыніні» І. Шамякіна, «Папараць-кветка» І. Козела, «Ляўноўка на арбіце» А. Макавіна і іншыя. Рэжысёр тэатра з'яўляецца наступнік сярэдняй школы Л. Лабанюска, мастаком В. Слаўніку.

ЧАЛАВЕК ТВОРЧАЙ ДУМКІ

Яе прыкметлі адразу. Спацатку ў Мінску, на выстаўцы адглядае работ сельскіх вынаходнікаў і рацыяналізатараў, а затым у Маскве, у павільёне машынабудавання ВДНГ. Наведвалнікі адразу ж звярнулі ўвагу на невялікую, кампактную машыну, з якой раней сустракацца не прыходзілася. І марна іх машына стала новай: «ІКБ-1», або ў расшыфроўцы — зрабрыяльнік кармоу «Беларусь».

Аб новай машыне пачалі гаварыць, на яе наступілі заўвагі. Многім стала вядома, што вынаходнік яе — радавы механік з Беларускага гарадка Клецка Юрый Іванавіч Карнацкі, узнагароджаны Малым залатым медалем Выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі. А неўзабаве зрабрыяльнік Карнацкага пачаў выпускацца серыяна на Мінскім заводзе «Ударнік» і яго з ахвотай сталі набываць калгасы і саўгасы.

Машына Карнацкага — універсальная. На ёй можна здрабляць кукурузу, зялёнае жыта, зернебабовыя культуры, салодкі лубін і іншае, атрымліваць муку ці сечку з зерня і саломы, на ёй можна прыгатаваць розныя кармавыя пасты і мяшанкі. І каб атрымаць пасоёбы састаў

Д. ЗІНГЕР.

